

իլանաթըն արհէր արարադ զիր տեֆաւբդ 5 իշը.
իքի տեֆա իշիւն արհէր տեֆաարն . . 2 »
իւշ տեֆա իշիւն արհէր տեֆաարն 1 1/2 »
իւշ տեֆաարն զիստե օրսն, վէ զայլիք ուղղե իւ-
լանաթ իշիւն ալրեմ բազար զօ օրսնոր:
Տար բալարտիկ կէնի մեթեուկ վէ իլանաթն բօ-
թա մեարարտիկն, կեծտաբէնէրնն իւղերին օլ-
անաթ. պա մա՛պալ անտառն օրսնոր:

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԵՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ
ՎԷ ՄԷՎԱՏԵ ԵՄՓԻՆՅԷ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹ-ԱՆԼԻԳ ՂԱԶԷԹ-Ա

(1) Այդ խօսքը Գ. աւագ Վարդան Անճարակեան Արսէն գերապայծառին հա-

Տեսչություններն մեր կրթամ մասնաց վրայ, եւ է. Պօլսոյ հետ թղթակցութիւններն յանկարծ պէտք է ձեռք ձգել ան աւտեն պիտի ըլլայ, բրեսցես զորմն որ մեծեղեուն ապիրատութիւնք յերեւանէ գան, ան առեմն ձեռաւորք պիտի տեղեկանան ուրիշ յատ մը ոճրագործութիւններուն, որ հիմայ հակասական կենթադրեն: Աս առաջարկութեանս համար որ առնելու ըլլաս, ինծի իրաւունք կուտաս: 3. Մխիթարեանք եւ Անտոնեանք մեր ամեն կրօնական խեղճութեանց ճշմարիտ հեղինակը ըլլալով, եւ դրդիչ եւ հրապուրող եւ շարժող եւ գրգռող եւ. եւն. որոնք աւան ժամանակ մշակաց կերպարանքը տակ եւեւտարական այգւոյն աւերողները եղած ըլլալովսն, ան անգամ վերջին աստիճան անկարգութիւններուն փոխարէն մեծաւորաց կողմանէ վերջին աստիճան կարգ մը դնել հարկ ըլլայ: Հոն աս բանիս վրայ երկբայութիւն չիկայ, բայց մտիկ ըրէ: Այսպէս ժողովքին ամեն կարգի հըրամանները կանոնադրութիւնները պատիժները՝ բարեկարգութիւնները անօգուտ պիտի ըլլան միշտ: Այս պատճառ չիկայ հաւատ ընծայելու անոնց հաւատոյ դաւանութեան՝ երդման ըստորագրութեան. ընդարձակ եւեւտար չափ խոստումները, ալ աւելի ինչ կուզես: Ըստ բաւականին իմացուեցաւ, թէ օգուտ մը չեղաւ այսպիսի մտածուած դարմաններէն. ինչ ըսել կուզեմ ուրեմն, այս անգամ բացարձակապէս պէտք է որոշիչ հատում մը գործել, թէ եւ շատ ցաւալի ըլլայ: Աւելի յայտնի խօսիմ. Անտոնեանց եւ վերետիկոյ Մխիթարեանց վանքերը մեր կրօնական ամեն չարեացը մշտաբաւ պիտի ըլլալովը ըստ արդարութեան պէտք է «ցամբեցնել»: Բայց թէ որ այս որոշողութիւնը անկարելի երեւնայ, գէթ վերոյիշեալ Վ. հայրերը ամենքը մէկ տեղ պէտք է պարտադրել որ Պօլսոյ թողուն եւ իրենց վանքերը քաղտին: Իրենց բարիքը կը պահանջէ՝ որ լատին վանքերը քաղտին եւ հոն առանձին կրթիչներ ունենան սորվելու նախ քրիստոնէութեան հոգին, եւ ապա կրօնաւորութեան: Թէ որ աս անգամ ալ գոնէ Պօլսոյն չըհեռանան կրեմ, ուրիշ որ եւ է կերպը թէ եւ ամենայաւ ըլլայ փայտալէն սըրբութիւն վրայ դրուած սպեղանոյն կը դառնայ, ինչպէս որ վերջը յայտնուրած է: Զուրցածս զուտ ճշմարտութիւն չե՞ արդեօք: Թող որ կուտակցութիւնները որ ալզը կը բաժնեն այսչափ փնասով, ամենեւին բնաւ վերջնապիք չունին, ինչպէս որ մինչեւ հիմայ տեսանք: Ինչ կրեմիր ան նախ հայ համար որուն մէջ երկու նաւապետ մէկզմէկու հակառակ, մէկը աշխատէր դէմ ի արեւելք տանել նաւը եւ միւսը դէպ ի արեւմուտք: Ասոնման չե՞ արդեօք մեր թշուառ բաղտը: Ուրեմն յիշենք հուշակաւոր Առեւմուտը (կամ մենք կամ անոնք) Պետք կըլլայ ինծի բացդան գոցել իշակ զիս:

Կ. Պոլիս 12 փետր. 1870.

Անգամ մըն ալ յիշեցնենք . Բրթըս
կանտան կատարեց յիշ ոչ , այս ց . քա
հանայից խորհուրդները : Թող կարգացող
ները դատեն :

Իտալերէն բնագրին մէջ հղած գրք
եւ այլ սխալներուն պատասխանատու
թիւնը այս թղթոց հեղինակներէն պէտ
է հարցուի :

մար է, որն որ եպիսկոպոս չձեռնադրուած 40 օր կրթութեան համար Մոնթէ-Քորօնա ըստած Բամանաօլէզներուն վանքը քաշուեցաւ :

[illegible]

Հէր մատտէ պու ալէմտէ իւրի սու-
րէթի՝ նազարըմըզ իլիշիպ հիւքմիւ-
վիղէ թապի օլուր: Եանի հէր շէյի
իւր թարզ կէօրիւր վէ հիւքմ իթմէյէ
գալգըլըրըզ: Պիր, սուրէթը լաարիհի-
նէ Եանի երւագէն կէօղիւքիւշիւնէ
իթիպար իտէրէք, վէ պիր տէ, հիւ-
Եէթի ապլիշսինիւ Եանի հաղդէթիւ
հալիին եօղալարագա: Պիր մատտէնիւ
Եիւգէն հիւօղիւքիւշիւնէ իթիպար
իթմէք, ինսանը միւհէրրէտ Եանըլտըր,
վէ հէր նաար իսէ պու նազար իլէ
հէր շէյի կէօրէնիւրն սայըսը իսէ պէտ-
պախթմանէ բէք չօք: վէ հէման ումու-
մի տէնսէ ճալիղ տիր: վէ անըն աք
սի, հէր նէ օլուր իսէ օլտուն պիր
մատտէնիւ հաղդիւր իթի հալիին եօղա-
մագ: ինսանս սահիշիլիթ թանթարը,
վէ պու իւրինհի գայտէյէ դայէթ իտէն-
լէր աախի, օնա նիսպէթիլ: բէք աղ
վէ նատիրթաթն տիր: Մէսէլա, Պետ-
րոս Պօղոսը կէօղիւքիւշիւրին իթիպար
իտէրէք, էյի աատալար վէ գիմէթի
զամիրէ սահիպլէրի թանըլըզ, մէտհ
ու Գէնալէրինի կէօյլէրէ գատար չըգա-
րըրըզ, վէ պիր աղ վաղըթ կէօրիւ-
շիւք հաղդէթիւ հալիին թէհրուպէսի-
նէ գալգըլմամըզտա, նէ թապլիյաթտա
օլտուգարընա վաղըթ օլարագ, Եա-
նըմըլ օլտուղումուղու կէօրիւր, ու-
թանըր վէ սէօղիւմիւգիւ կէրիյէ ալ-
մագ իսթէրիզ: Գէզալիք չու Եա պու
զաթը ալէմին ֆէնասը տէյի պէլէմիշ
վէ ճիհանէ գէմմ վէ իլթիքա իյէմիշ
պուլունտըրմուգ թաղտիրտէ, պա-
տէհու անըն պիւսպիւթիւն մուգալի-
րին միւշահէտէ իտէրէք, մահուպ
վէ միւթթէհիմ օլուրուգ: Ֆիլան մատ-
տէյի հաղզըլ պէլլէրիզ, հաղգսըլչը-
գար, հաղգսըլ պէլլէրիզ, հաղգըլ
չըգար: էյի կէօրտիւլիմիւգ քէօթիւ,
վէ քէօթիւ կէօրտիւլիմիւգ էյի չը-
գար: Թէէսսիւֆ իսթիլէհէք հալէ մէս-
րուր օլուր, վէ մէսրուր օլաճաղա
Եասիւֆ իտէրիզ: Վէլ հասալ, կիւլէ-
ճէք շէյլէրէ աղար, վէ աղանըլա-
ճաղարա կիւլէրիզ: . . . Նէ՞ տիր պու
միւթթէմատիլէն Եանըլմամըզն սէրի
սէպէպի: Շիւպհէսիզ, պալատէ վասֆ
իյէտիյիմիլ իւզըր, հէր մատտէնիւ ի-
քի ճիհէթի՝ նազարըմըզ իլիշիսի,
վէ պիղիմ տախի, օսնըաքինէ Եօրուլ
մէպտան իսէ գօլալըզալ իւրլլէն սէ-
յիլթէմիլը: Պու՞մա տուր ինսանիլէ-
թէ ֆարըլ օլան գիմէթ: Հաշա . գաշ
քի ինսանըլ վէ ինսան իսթինի թաշը-
մագըլըլ քէնտիմիլէ պէօյիւք պիր շէ-
րէֆ վէ իֆթիլար ատտ իտէյօրուգ
ինսանիլէթին վաճիպէի դիմէթի իսէ
պու օլմալպ: իլլա հէր մատտէնիւ սա-
հիհինէ էրէպիլմէք իլին տէրինինէ վա-
րըպ, աաըլըլ արտմագ տըր: Տիւն-
Եատա հէր սահիշիլէին իսպալըմ քէն-
տինէ մէլճուտ, ֆաղաթ պուլմագ ի-
չին արամալը, սէօյլէթմէք իչին սի-
ւալ իթմէլի տիր: Զիրա հիւ պիր վա-
գըթ արանմագտան պուլունմաղ, վէ
սիւալ իտիլմէզուէն սէօյլէթտիրիլմէզ
իշթէ պու խուսուս հաղգընտա ճէ-
նապը Հաղգ վէ յօալիգի մուլթազըմ
էլլէմ կէօրիւք պէնիի առէմէ ինսան
պուլունըրուլ իւրի հիւմէթ քի, հէր
սահիշիլին զահիշէ իլորմալ իլին աւ-
լէրէ հէր հալտէ, միւրաճաաթ իթմէ
միլլաղըմ կէլլէր: Պունըլարտան պիր
գալպ, վէ տիլէրի պասիթէթ տիր
իլքի, Եանի գալպ Եախօտ զամիր, Ե-
յի իլէ քէօթիլիւ, հաղգ իլէ նահազ
գըլ վէ սահիհ իլէ սախիլէի հիւս իլի
տիրէն պիր սէհէնք օլուպ, իլլանի
սի, Եանի պասիթէթ Եախօտ ֆիրա
սէթ իսէ պու ֆէրըլէրի կէօրէպիլմէ

ի իշին իհսան օլմուշ պիր նուր տուր ։
 իմտի, հէր հանկը մատտէ քի նազար
 նւ տիգեգաթ վէ միւթալաամըր ճէլպ
 վէ տալէթ իտէր, անը հագիգէթի
 հալ իւգէրէ կէօրէպիւնէք իշին, միւս-
 թաղ իլ պու իքի իհսանըրդա տանը-
 չըպ, պատէհու հիււքմինէ գալգըշ-
 տըրըրթիշ լմագտիրտէ զիսմէթիմիլի-
 տա իթմիշ, էանըրմագտան արի վէ
 շէք ու շիւհհէտէն խէլաս օլուրուդ ։
 Պու խուսուսլարըն պէյան վէ լիյա-
 հաթընտան միւրատ ատապ ու խի-
 լագ վալիդիլիյինէ իլիւշմէք օլմայըպ,
 անճագ իլէրուտէ օլանճգ միւպահա-
 ասաթընէ էյիտէն ֆէհմինէ վարըրմասը
 հալգընաս պիր լմարիլի սուհուլէթ
 կէօթթիլմիշ օլմագ էֆքետարընտան ի-
 պարէթ տիր ։

Պալատէ մուֆաստաւէն թահրիր օ-
լունան մէարի խաթըրտան չըգարմա-
յարագ, կէլէլիմ հալը հազըրէմիլիւն
քէչքի վէ միլէթիմիլ պէյնիւտէ թէ-
քէվիլիւն իտէն մէսէլէյէ :

Պիզ նե՛՛ք սըֆաթլար վե նե՛՛ք սայըլ մագ տայըլ: Շիւփհէսիդը էրմինի Գաթոցի սըֆաթըլըս պիր ուֆագ միւլէթ: Շէօյլէ քի, պիր ֆիւլ եսաննտա պիր պեօճէյին նէ էհէմմիյեյին վարըս, պիւյիւք միւլէթտար ինզամիտե տալիս պիւֆմտե օլ գատար գատր ու հասիյէթիմիդ վար: Միւլէթ սեթսէք նե՛՛ք աղնարըզ: Գինտի ճինսի իլէ իմ թիզաճ վէ իթթիֆագ հասըլ իթմիյ պիր վիւհիւտ: Իյիմիզտէ պեօյլէ պիւլի իթթիֆագ վաթ վէ կեօգիւքմէտե՛՛ք տիր: Խարիճն նագար ըլա եսանի եւիզ տէնէ կեօգիւքիւզէ պաղարսան, իւլիւ մալ տըր, լաքին հագիւթթի հալինի թէճէսսիւս իթտիլիմիդ հայտէ՛՛ջհա՛յա: Սէպէ՛՛պ, չիւնքի հէր քէս եսանի հէր ֆէրտիմիդ ումումն պու գայտէնէ րայէթ իթմէյիպ, հէր պիր մատտէ թին եւիզտէն կեօգիւքիւչիւնէ վէ թէֆ իթի իթմէքսիզին սալթիթ սահհի հալիւտա գէնիլթի վէ իթիպար իտէրէք, հագիւթէթ չօգլարնտան սըրը վէ սիւթըր գալմիւլ օլտուղունտան եա նըլըմիւլ, պու ճիհէթիլէ եէքտիկէ ըրինէ խուսումէթ վէ մէնֆուրիլէթ հալըլ օլտուլ, վէ չիմտի իսէ, սալը եօգ սընըլըպ, սահհիթիք աշիքեարէ չըգմիւլ խտէն, հէր քէս քէնտի սօղունիւլ կէրի ալմաղա հիւսպալ իլլէմէքտէ տիր: Պէօյլէ պիր միւղիրը հալ վէ աճայիպ վուգուաթըն հիչ պիր քիմտէ, ֆամիլէ եա, միլլէթ, տէվլէթ վէ էօլքէտէ էմ սալ վէ զուհուրի եօ՞գ մու, վէ եալը նըզ պի՛ղմիլըզ պու խաթա վէ թագ սիրաթլար ըլա մալմալ վէ մէկնուֆ: Վագըլա, պիլլէրճէ էմալի վար, չէօյլէ քի, քէնտուլէյիլէն եէտի մահալլէ երրադտա պուլունան պիր խանէնին քէտիսինին միւպահասարնտան նէ՛՛ք վիլըտէ նէ՛՛ գալըլա վէ միւնաաղալար հասըլ օլուպ, խուսումէթ, ալլըրմագ վէ պիրի պիրէրինի թէքք իթմէքիլէթ իր վուգու պուլուլ: Նէ՛՛ք նաաթաթ պիւհատթիլըր թահթընտանէ՛՛ք պէօյլէ քիւք գիլլ ու գալ վէ ատէմը իթթիֆագ զուհուրի իլէ նէ՛՛ խանէ վէ խա նէտանլար երզըլըլըլ: Նէ՛՛ք մէֆհիսումուգ վէ պէյհուտէ մոտատէլըր նէ՛՛ գալըլ մուհաթէպիլըրէ սէպէպ օլուպ, պինլըր վէ եւիզ պինլըր իլէ խսան թէլէֆ օլմուլ, վէ զօյրթիլուլ, վէ զայրթիլուլ. էլիլըր, պու վուգուաթ լարտա հիւստէս օլան հէր ֆէրոս, պիր տէն պիլէ թէլալ, խըլմ վէ էօրքէլ չըգմաղտան, վուգուի հալի, հասըլ մատտէյի, վէ սէպէպըլ հագիւթին թէֆթիլ վէ թէճէսսիւս իթմիլէ թա համմիլ խտէ իսիլ, վէ հէր քէս քէնտի հաղգընա թաղի օլուպ, թաղըր թաթըր թանքեալմամըլ, չիւրհէսիպ պու պէտպաթսըլըզլարըն հիչ պիր

վրդուռ պուրմադրուիշ : Տիմէք օլուր քի հէն^ն հանկը պէտես վէ միլլէթտէ քի պու միւլահազա էքսիք տիր, պու թարգ աֆէթ վէ Ֆէլաքէթ տալի չօգ վէ հիսապարզ տըր : վէ ներէտէ քի լապիթաթըն հիւքմ իյէտիյի նիզամա վիւ ըայէթ օլուսուր, օրատա պու նէ լիւն կդուաթ տալիֆըք քաղ վէ նա տիրէն կէօրիւլիպ, սուլհ ու սալահ պագի տիր : — Լաքին պու թէմսիլէր իլէ եանի արէքըրէտէ պուլունան էքսիքլիքլէրի տալի կէօալէհմէք իլէ պիզ քէնտի գուսուրուսուլու տօղրուլթմուշ, եսաթտ, իսթասընտան իսէլաի մը օլմուշ օլուրուզ, ա'սալ, Էյյլէ իսէ, իպլէիտա պիզ քէնտի տէր տիմիզէ պլր չարէ^ն աբապլամ, ծնալա տա արդիւ իթտըրէրէն հալտէ քէնտի սէլամէթլէրինի տալ չիւնսիւնլէր :

Նե՞ս արև շու թէ՛նեսսիւնք օլունա
 ճագ հալը հաղըրէմիղին էսասը, նե՛
 տիր նիհայէթ իւլ քէլամ պիղի պէոյէ
 սէֆալէթէ տիւշար խորպ, վիւճիւտ
 միղի պիր գաւզ գըսմա թագսիմ վէ
 պէնիմիղտէ խուսումէթ, մէնֆուրիւ
 յէթ վէ իթ թիֆագաղըղզ հասըլ իտէն
 սաեհէլ, արիգ ու ամիգ միւթալաալը
 լա էվվէ պէ էվվէ շունու պիր հալը
 վէ թէճէսսիւս իտէլմիւ Պիղզ գալաա
 սալըր շէստէյիլ իլլա, էհալլինին սաֆ
 լըղընը քէնտիլէրինէ սէրմայէ էտինպ
 անտէն իսթիֆատէ իթմէք էֆքեա
 բընտ ս պուլունան պազը պէտիսահա
 նըն էքտիլքէրի թօխումուն ֆիրիղի,
 վէ չօղլարընըն տախի ինտանիյէթ վա
 զիֆէլէրինի թանրմատըղլարընտան
 հասըլ օլան թէվէ քէլլիլինի տլամէթի,
 ինթէլ պու խուսուտաա ճարի օլան միւ
 նագաաթոն թէմէյի :

Պիր թերաֆ տէր քի, շու շէյ պի.
զէ ապ ու էնտատտան մէրաս, պինա.
յէն ալէյհ հադդըմլը վէ հուդու.
դումուզ, վէ պունու պիզտէն քիմնէ
ղասայ վէ իպթայ իթմէմէի տիր:

Տիկէր թէրաֆ տախի, իտտաա
խտէր քի, հէր մատտէտէ իթաաթա
պօրճույոզ, պու պապտէ գուսուր
իթմէմէյի տիր :

իլքիինն թահթընտան հէր քէս
քէնտույի վէ քէնտի ճինս վէ սիւսիլէ.
սինի սէվմէք, վէ սէվտիլի իլին հագգ
վէ հուգուգունու. վէ սահիպ օլտու.
ղու շէյլէի մուհաֆուղա վէ վիզայի
իթմէք, վէ ինսան պու ալէմուէ եէ.
սիր տօզմուշ օլմաստղընը կէօսթէրիպ
սէրպէսիլէթինի իսպաթ իթմէք չը.
գայօթ քի, պու հէմ թապիլի վէ հէմ
տալին աղլա եագըն վէ հէր զիննի
քէստիքէպիլէճէյի պիր քէյթիլէթ
տիր ։

ԻճԻՆՃԻԱՆԻՆ ԹԱՏԻՇՆՈՒՆ ԽԱՍԻՍ
ՔՆՆԱՌՈՅԻ ՎԵ ԷԹՐԱՓՆՆՐ ԵՎԻՄԵՔ
ՎԵ ԵՆՐԱԿԵՆԻԹԻ ԵՆՏԻՐԻՆԵ ԹԵՎ
ՄԻԼ ԻՆԵՐԵՔ, ՀԱԿԳԼ ԶԱԿՓՆՐ ՀՏԻ
ՄԻՐ ՆԵՎ ԽԱՏԻՔ ԳՄԱՅՈՒԼԻՅԻ ԿԵՆ
ԹԵՐԵՆԻԿ, ՀԵՐ ԵՐԵ ԻԹԱՄԹ ԻԹ
ՄԵՔ ՂՐԳՄՅՐ ՔԻ, ՎՈՒ ԽՆԵ ԹԱՄԼԻԿ,
ԹՆՄ ՎԻՍԱՄԻԹԻՈՒՆ ՂՐՄՐ, ՎԻՒՐ ՃԵ,
ՀԱՅԵԹ ՎԵ ԹԵՎԵՔՆԻՒԼԵ ԵՆԵՐԻ, ՎԵ
ՎԻՐ ԳՄՐՂ ՆՃՈՒՂՆՄ ՎԻՐԵ ՎՈՒ ՄՈՒ
ՄՅԱ ՄՈՒՆ ԵՆՏԻՄԵՆԵԿՆԻ ՎԻՐ ՔԵՅ
ՖԻՅԵԹ ՄԻՐ :

իմոյ պու սեօղէրիմիլէ դանմա,
ըլլ տա, պաղը պէտխահանըն հիմմէ,
իմ սայլ,սինտէ ճիսմանի մէսէլէյի բու-
հանի ռըֆաթըլլա կէօրէրէ, « պու-
տարժի իմիմալը կկպի տէյիլ իմ-
տին, իման, իմիդտա, վէ մէզհէպ-
ճէ միստտէ օլտուղունտան պու խու-
սուպաբտա սէլամէթիմիլ իչին հէր-
հալաէ րէյիսի բուհանիմիլզին ճարի,
րինէ մուխալէֆիմ կէօսլէքմէիկալ ի-
մալաթ իմմէյի պորճուդու, եօգա-
թրիսիման վէ պա խուսուս դաթօյիլ
սալըմայըլ» տէյէնիլէ շունու սիւա

նու, վե մուհարեպետէ էօլէն չէհր-
լիլէրին ֆամիլեալարընը գալըրաճաղը-
նը խապէր վէրիյօր :

Ավամմ ճիւմհուրիյէթինին թա-
րաֆտարը օլան զաղէթալար, վէրսայլ
իւզէրինէ կիթմէլէրի իչին էհալիյի
թէշվիդ իտէյօրլար :

Գրի տիւ Բէօրը իլէ վանժէօր
նամ զաղէթա, իթիթիլալ գօմիթէսի ի-
լէ, ավամմ ճիւմհուրու աղալարը պէյ-
նինտէ միւպայէնէթի էֆէքտար օլտու-
ղու հալափալէրի ճէրհ վէ թէքզիպ
իլիյօրլար :

Փարիս 3 ապրիլ սապահ .
Մարէշալ Մագ-Մահօն, վէր-
սայլտաքի օրտույա պաշ գօմանտան
նասպ օլմուշ տուր :

Ճիւմհուրիյէթի ավամմ թարաֆըն-
տան նէշը օլունան պիր իլաննամէտէ
չէօլէ եաղըլը տըր :

« Վէրսայլտաքի հիւքիւմէթ, իւ-
զէրիմիլէ հիւքիւմ իտէյօր, հիւքիւ-
մէթի մէքքիւրէ, եհտի իտարէսինտէ
պուլունան օրտու իւզէրինէ էմիլիթի
պուլունամաղընտան, Շարէթին գու-
ալ ասքէրէրի իլէ, թրօշիւնին թան-
զիմ իլիլէտիլ Պըրթանէրըլարը վէ վա-
լանթէնին ժանտարմալարընը գարը-
մըզա սէվզ վէ իզամ իլիլէտի տիր : Մէ-
մուրիյէթիմիլ, չէհրին մուհաֆաղա-
սընտան իպարէթ օլտուղունտան, մու-
ալէնէթինիլէ կիւլէնիյօրուղ : »

Ավամմ ճիւմհուրիյէթին միւսէլլահ
օլաննասքէր թապուրլարը, պէրապէր-
լէրինտէ հասթա արապալարը տախի
պուլունտուղու հալտէ, լա եհնգաթի
Փարիսին հիսարլարընա տօղրու հարէ-
քէթ իտէյօրլար :

Բարէլ զաղէթալարըն պէյաննա
նաղարէն, պիւթիւն մահալլէրի իլին-
տէ եհնիտէն մէթէրիպէր եաղըլըլ
տըր : Սապահն սասաթ պէյինտէն
պէրի, Փարիստէ թօր սէսի իչիտիլ-
յօր : Տիւնքի կիւն իարիճտէն իսայի
մէվթա վէ մէհրուհ կէթիլիմիլ տիր :
Շէհիր սիւքիւնէթի հալտէ պուլունու-
յօր :

Փարիս 3 ապրիլ տաշամ .
Բէսմի զաղէթա իլէ Սօար նամ
զաղէթա, պու սապահքէ թարիլի
չու աթիտէքի թէլէկրաֆլարը նէշը
իտէյօրլար :

Պէրժըրէ վէ Ֆլուրանս, մայէթլէ-
րինտէ պուլունան ասքէրէրի պիլլէ-
տիլիպ, սասաթ տէօրթտէ վէրսայլ
իւզէրինէ հարէքէթ իպիթիտար իլէ-
միլլէր տիր :

Տիւվալ իլէ Ֆլուրանս թահթը գօ-
մանտանլարընտա օլան ասքէրէրի
Գուրպըլօա նամ մահէլլէ եաղընտա
պիրլէշտիլիլէր, վէ Մօն վալէրիէնէ
եաղալարըլարընտա, գալէպի մէք-
քիւր, իւզէրէրինէ չէտիտէն աթէշ
իթմէյէ պաշալմըլ իտէ տէ, պուլնար,
օլ արա հիսարլարըն արգասընտա տու-
րուպ մուհաֆաղա օլմուշլար, վէ
պէօլլէնէ թապուր պաղալմայա քեա-
միլէն մուվաֆֆադ օլուպ, վէ խու-
թուլու ասքէրիլէյի կէշիպ, վէրսայլ-
լա տօղրու հարէքէթ իլիլէմիլլէր տիր :

Պէրժըրէ, մայէթինտէ օլան ասա-
քիլին պաշանա կէշէրէք, Եաշանն
ճիւմհուրիյէթ պաղըրարադ, ասաքիւր
տախի նիտա իլիլէտի տիր : Պէրժըրէ-
նին ալթընտա իթի աթըր էօլմիլ տիր :
Վէրսայլ ասքէրէրինին աթէշի պիլի-
լօգ թէլէֆաթա օղրաթմամըլ տըր :

Պիէն իթիւպիլէ զաղէթալար, Մ .
Ֆլուրէ իլէ Մ . Լօքրօաննէ մէպուս-
լուգտան իսթիֆաթիտի քէրիլինէ հալի
օլան մէքթուպարընը նէշը իտէյօր :

Մ . Սասիլին, ավամմ ճիւմհուրու
էմիլ իւզըն ալաղ ու կիրիֆթ օլունմուշ
օլտուղու թէվաթուրէն սէօլլէնիյօր :
Ասաքիլին միլլէյէ իւլ Ֆրգայա

թապսիմ օլուպ, նիլէթլէրի վէրսայլ
իւզէրինէ հարէքէթ իթմէք տիր :
Պուլնարըն մայէթինտէ իթի կիւզտէն
գիլատէ թօր պուլունմաղա վէ ճէման
100 տէն 110 պին նուֆուսա պալիլ
օլույօր :

Փարիս 4 ապրիլ սապահ .
Իթիլալ գօմիթէսինին ըհսմիլ զա-
ղէթալար տէր քի, տէվայիլի պէլէտիլ
ինթիլապալթըն իճըրալ վաղթըլ տիւրէ
թէրք օլունմուշ տուր : Մ . Տիւվալ
վէ Մ . Լօտ վէ Մ . Պէրժըրէ, Փարի-
սին իսարիճիտէ մուսմէլաթը ասքէրի-
յէտէ պուլունտուղարըն էճիլտէն, Մ .
Տէլէքըրիւզ վէ Մ . Ֆլուրէ վէ Մ . Վէր-
մօրէլ, ալիլէրին մէմուրիյէթինէ կէշ-
միլլէր տիր : Ղաղէթայի մէքքիւր չէօլ-
լէ տէր, « Գրալլը թարաֆտարը օ-
լան Ֆրգա, բաղար կիւնիւ նէօյեի
նամ մահէլլտէ պիլա ինտաֆ ասաքիլի-
միլ իւզէրինէ հիւքիւմ իլիլէտիլ կիպի-
պու կիւն տախի վանիլ իլէ Շարիլիտէն
տա հիւքիւմ իթմիլ իտէ տէ, չէտիտէն
հարաքէթի թէարուղիտէ պուլուն-
մուշլուգ տուր : Պիլ, հէր թարաֆտա
տիւշմէնէ մուգալէմէթ իլիլէմիլլէր տիր :
Պիլ Պուժիլլալ գալտար գօլմու աս-
քէր սէվզէ իթիլալ իլիլէտիլ : »

Փարիս 3 ապրիլ .
Փարիստէ քեամիլէն գուլիլէ գալա
քէսիլիլի վար տըր, էհալիլէ իհգա-
գը հաղգ օլունտուհայա տէկիւն, հիւ-
քիւմէթ աղալարըն էմիլլէրին միւսա-
տէրէ օլունմաղըն ալամմ ճիւմհուրու
էմիլ իլիլէտիլ տիր :

Քիլիսէլէրին էմիլլալ, էմիլլը
միլլէյէ տէյի իլան օլունմուշ տուր :
Սասի ալաղ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր :
Եիւզ պին քիլիսէլիլ իպարէթ օլան
իւլ Ֆրգայի ասքէրիլ, 200 գըլթա
թօր իլէ վէրսայլ իւզէրինէ հարէքէթ
իտէյօրլար : 33.000 նէֆէր ասաքիլի
միլլէյէ պաշընտա օլան Ֆլուրանս իլէ
Պէրժըրէ ասըլարտան լարըլմըլար
տըր :

Մարսիլեա 3 ապրիլ .
Բէլիսիէ, Պուշ տիւ Բօն էյալլէ-
թինին ճէնէրալ գօմանտանը նասպ օլ-
մուշ տուր :

Մարտիս 4 ապրիլ .
Հաշմէթու Սպանեա գրալը տիւն-
քի կիւն պէօլիւք միլլէթ մէհիլիլին
քիւշտա իլիլէտիլ տիր : Հիւքիւմէթ ա-
լէնիտէն իսթիլիլէր հալէա տէվամ
իտէյօր : Տիւգալ Մօնրանսիլէ թա-
րաֆտարլարըն թէրթիլ իթիտիլէ-
րի ասքէրէր թարաֆընտան պիր իթ-
թիլալ զուհուրիլտէն գօրգու վար
տըր :

Հաշմէթու իթիլալ գրալլալարը-
նը Սպանեա տան եօլա չըգմաղ իլին
հաղըլըլ կէօրտիլիլ վէ հաշմէթ-
ու Սպանեա գրալլալըն թէրքի սալ-
թանաթ իլիլէտիլ միւսմէրէտ իտուկի
թէվաթուրէն սէօլլէնիյօր :

Բօմա 4 ապրիլ .
Բաքա հաղըթէրի թարաֆընտան
նէշը ու իլան օլունան պիր կոնգալ-
տա, Սթանպօլտա մուգիմ էրմէնի Սին-
հոգասու հերձուածող վէ Պահտիար-
եանըն քալիլիլէր մէմուրիյէթինէ օ-
լան ինթիլապընը հիւ հիւքիւմէն ի-
լան իտէյօր :

Պիւքըշ 3 ապրիլ .
Բրուսիա իլէ Պաթիլիա գօմանտա
լարընը թէէսիլ վէ նուֆուղու սալ-
սինտէ, էհալիլին տաղ թաղըլ թա-
րաֆընտան թէքթար հաղըլտան մու-
սմէլաթը թէգիլիլէ իճըրա օլունան
Մ . Բաթիլիլէ թարաֆընտան քեամիլիլ ի-
թա օլունմուշ տուր :

Պէրլին 4 ապրիլ .
Լիւքսեմպուրկ, Միլլէթիլիլիլ
Ալէմանեայա տախիլ օլույօր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Մուպահհաճի զատէ Մանուկ ա-
ղա պէօլիւք էհնի խանտաքի օտաւտան
չըգըլ ասմա ալթընտա ֆամպուռ
խաննտա օրթա գալթա 10 նումէ-
րօլու քէնտի աթիք օտաւտան նաղ-
իլլէմիլ օլտուղու մալիմ օլմագ իլին
իլան օլունտու :

Իզհարը իֆլաա իթմիլ օլան խաղէ-
տար խաննտա պէշ նումէրօլու օտաւտա
մուգիմ թիւհաճարտան Տամաղը օլու կա-
րապետ վէ պիրաւտիլ Միլլէրիլ թոյն-
թը ումուրու իլին էսալլէթ սուրէթի իլէ
սինտիլ թալիլին գըլլմիլ օլտուղունտան
մէրգուման գիմիլթիլտէ ալանաղը օլան-
լարըն պիլգալթ վէ եալթա մուրալիլա
վէթիլլէրի վասէթալը իլէ չէհրը մուհար-
րէմիլ 18 ինէ վէ մարտըն 27 սինէ թէ-
սաթիլիլ իտէն ճիւմհալ էրթէսի կիւնիւ-
տէն իթիլալէն նիւայէթ 20 կիւն զար-
ֆընտա գանուրնամէի թիւհաթէթին 199 վէ
200 ինէ պէնտէրի իլթիլալալընա եհտ-
լէրինտէ պուլունան սէնտաթ վէ թէմէ-
սիւքիւմէրինէ թիւհաթէթինտէ քեա-
լին մէսալիլի իֆլաալիլ գօմիթէսիլ է իպ-
րադ իտէրէք ալանաղարըն իսպալթ իլ-
լէմէլէրի իլան օլունտու :

Իզհարը իֆլաա իթմիլ օլան գալապ
Հասան աղաւտան մաթիլալը պուլունան-
լարըն տէֆթէրինին 170 ինէ պէնտի ա-
քեամիլալ կէրէք մաարուֆ օլան ալա-
նաղըլարըն տէֆթէրինին թանպիլի վէ
կէրէք էհնիլտէն իսթիլալալըն իսթիլալ իտէն
վէթիլլէրին թալիլին հաղըլտա իսթիլա-
լէ օլունմագ իւզըն չէհրի մուհարրէմիլ
27 սինէ վէ նիսալըն պէշլէն թէսաթիլիլ
իտէն բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ կէ-
տի գարալարընտա թիւհաթէթինտէ քե-
ալին մէսալիլի իֆլաալիլ գօմիթէսիլ
կէլլէլէրի իլան օլունտու :

Մէսալիլիլ իֆլաալիլ գօմիթէսիլ

Իզհարը իֆլաա իթմիլ օլան Գըրըմը
օլու Պօտօտա ալանաղը օլանլարըն չէհ-
րի մուհարրէմիլ օն եհտիլին վէ մար-
տըն երիմի եհտիլինէ թէսաթիլիլ իտէն
ճիւմհալ էրթէսի կիւնիւտէն իթիլալալ
նիւայէթ երիմի պիր կիւնէ գալտար թի-
նաթէթինտէ քեալին մէսալիլի իֆլա-
ալիլ գօմիթէսիլ կէլլէրէք գանուրնամէի
թիւհաթէթին 199 վէ 200 ինէ պէնտէրի
անքեամիլալ ալանաղարըն իսպալթ իլ-
լէմէլէրի վէ միւստէթիլ մէքքիւրէ գար-
ֆընտա ալանաղըն իսպալթ իթմիլլէրի
իլէ թաշաւտա պուլունան ալանաղըլա-
րա պէր մուհիլիլ գանուրն մուսմէլէ իտի-
լէնէլի իլան օլունտու :

Մէսալիլիլ իֆլաալիլ գօմիթէսիլ

Իզհարը իֆլաա իթմիլ օլան Տալիլա
Մօղէ վէ գուլմանեալըն սինտիլ թա-
րաֆընտան պիր գըլթա բարթթիլ իթա ի-
ալիլլէ վէ մուսմէլիլ գանուրնամէի իճըրա
գըլլմիլ օլմալլէ մէրգու միւսթիլլէր
ճանիլալիլտէն վէրիլէն գօմօրտաթ օն հաղ-
ընտա միւգալէրէ իսթիլլէք իւզըն գա-
նուրնամէի թիւհաթէթին իլիլ էիւզ օն պի-
րինիլ մատտէսի անքեամիլալ ալաճաղը-
ր իսպալթ իթմիլ վէ եալթա ինթիլալէն
գալպուլ օլունմուշ էսալլը մաթիլալալ
չէհրը մուհարրէմիլ երիմի ալթընա վէ
սէքէն եհտի սէնտիլ նիսալըն պէշլէն
թէսաթիլիլ իտէն բաղար էրթէսի կիւնիւ
սաաթ կէտի ըստտէլլէրին է մէսալիլի
իֆլաալիլ գօմիթէսիլ կէլլէլէրի իլան օ-
լունտու :

Իշ պու մարտ 27 ճումաա էրթէսի
ալաշալթ միւթաա վաղըլարտան ֆաղա
օլարադ սաաթ 9 տա քէօրրիլտէն պիր
վաթօր հարէքէթ իտէրէք Միլլէրիլնէ
նէ-
նիլէօյէ վէ թարապիտայ ուղալարադ
Պէօլիլալտէրէ կիտիլ անտէն տօղրու
Քէօրիլալ տալթիլ իտէնէլիլ Եիլլէրիլ
Խալիլլէ թարաֆընտան իլան օլունտու :
24 մարտ 1871 .

ԷՃՁԱԽԱՆԵՑԻ ԱՅԻԹԱՊ

Վ . ՄԱՆԵՆԻ

Սթանպօլ Քէօրիլալ պաշը Նօ . 7-8

վէ Պէյօղու Աղանալի ճատտէսի
Նօ . 77

Սուրէլ Բէլլէ Քէյ լալիլ էհէլի

Մէքթիլալ էհալալանէլլէրտէ սարֆ օ-
լունմագտա օլան պիլիլիլալ քիմէլիլ վէ
էտիլլէ վէ էտէվաթի միւթէնէվիլա, էվ-
րօրանըն էն մէշուր վէ միւթէնէվիլա ֆապ-
րիգալարընտան ճէլլալ իլէ, հէր նէվ էհալ
վէ մուսմէլլէրին իսթիլալ օլարադ, հէր
վաղըլթ հաղըր վէ սիւրալթալ թէրթիլ
վէ թէքթիլ օլունմագտա օլտուղու վէ
էնվայի մատէն սուլարընը թաղէ օլմագ
իւզըն պէհէր հալթա ըսթա վաթօրուլա
կէթիլիլլէքտէ, վէ թէէթիլ միւսմէրէպ
վէ թէհիլալէլի օլան Նօրվէնիլալըն ֆը-
րիսթիլալալալալալալալ իսթիլալ օլարադ
Մօրիլալ պալլը ճիլլէրի եաղընըն պիր
գաշ նէվիլ, վէ Պօրտօ վէ Մանար վէ Լա-
բանեանըն գընա գընալը վէ չէլլէրի վէ
սաստէ էնվայի շարապալարը, վէ հէր նէվ
չուրուպալարը, վէ չիւզալթա, վէ բէք
ալեա չալ, վէ զալլէթ էհիլլէն սուրէլլէ
աղ վաղըլթա էհալ իլէ եաղըլը պուլ-
վէ տօնտուրան մաթիլալալար, վէ էնվայի
գօգուլու բուհար վէ բօմաալար վէ սա-
լիլէրին բէրէքէթիլ վէ թօրտան իսթիլա-
լալ վէ իսթիլալալալալալալալ վէ տը-
բարը պուլարան գէլալթա քէմալի սու-
հուլէթ վէ էնիլլէթիլ տէսթիլէն օլանաղ-
լարը խաստէթէն իլան օլունտու :

ԳՈՂՂԻԱ ԵՒ ԲՐՈՒՍԻԱ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՂՂԻԱ—1870 ԱՄԻՆ

Մասն երկրորդ տետր Ա . Բ . Գ
տետրակալ վալ օլմուշ օլուպ, Սէլ-
լուս խաննտա վէնէտիլ Միլլէրիլ
եանլարըն օտաւտա 60 տը փարապ
սաթըլմագտա տըր :

ՉԻՆ ՎԷ ԶԱՓՈՆ ԻՄԹԱՍՈՐ

ԳՈՂՂԻԱ ԳՈՂՂԻԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Ն . 585

Իշ պու մաղաղաւտա Զինին վէ ճաֆօ-
նուն զալլէթ տիլլէր վէ նատիլ իւլ էմ
սալ հէր տիւրիլ մաթա վէ էլ հիւնէր-
լէրի սաթըլմագտա օլտուղունտան, կէ-
րէք հէտիլլէք վէ կէրէք քէնտիլ լուղու
լէրի իլին արգիլէք օլան զէվաթիլ մա-
հալը մէգպուրէ թէլլիլլէք բաղալթ պու-
լուրմալլէրի խաստէթէն իլան օլունտու :
Ա . Ամպէրեան .

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՇՄԱՐԲ

ՎԷՆԵՑԻԱ

Ի տպարանի Ս . Ղաղարու

Անտուրու ճիւլարընտա եանի, Բին-
կիան, Երգընու վէ Սիլլըգա ճիւլարա-
րընտա պուլունան, աթիլ էպիլլէրիլ
օն իթի աաթա թապիլլէրիլ, թէմիլ ֆօ-
թօրաֆ իլէ չէլլէրիլ վէ մուսթապա
սուրէթտէ տալիլ իլաալալ վէրիլլէրիլ,
պու օն իթի թապիլլէր լալէն պաշըլալա-
լը, Երգընու մէմէլլէրիլ, Բինկիան քէօր-
րիւլալ, Սիլլաալ չալը վէ սալը պուլուն
էմալիլ աթիլ ճաթիլլէր վէ քիլլէրիլ օ-
լուպ, պուլարըն քեանտա գաղաղըլ
օն իթիլ պիր եհտէն պաղըն տէօրթ ֆը-
րանը վէ թէմիլ պաղընը ալթը ֆրան-
գա սաթըլմագտա տըր :

ԿԷՏԱՆԻԳ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

Ժ Ի Ի Ս Թ Ե Ն Լ Օ Մ Պ Ա Ր Գ Ս Ե Ն
ՍԷՐԵՆԶԱՄԼԱՐԸ

Պալատէ պէյալ օլունան պու հիլեա-
լէրի Բուլանալլէրիլալալ պաղըլըն օ-
լուպ, ճիլլէրիլ օլարադ իթիլլէր չէլլէր
Մէհիլիլլէ սաթըլմագտա տըր :

ՍԱԶԻԳ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹ

ՏԱԶԱԿԻՍ ԹԻԼԻԳԵՆՏԱՆԻ

ԹԱՆՈՒՄՈՒՄ ԶԵԶԵՐ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԵՐՈՒ 45
ՃԵՄԵՆԵՐ ԻԼԻԿԵ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆԵՍԻ